

Компютърни и информационни умения за начинаещи
Практически курс в рамките на проект "Обучение през целия живот"
<http://www.libvar.bg/l14s/>

22 – 24 юни 2009

ПОДГОТОВКА НА КУРСА

Задачата на практическия курс за създаване на начални компютърни и информационни умения за възрастни 60 + предполагаше осигуряване от страна на организатора - Регионалната библиотека "Пенчо Славейков" - на условия в три направления:

- място и подходяща техническа база за провеждане на курса
- план за работа, съобразен с нивото на пожелалите да се обучават
- преподаватели и помощници за различните групи

За тридневния курс бяха поканени първите десет от подалите заявление за участие възрастни хора. За всеки двама бе осигурен по един компютър (лаптоп) с интернет връзка. Към условно разделените двойки бе прикрепен по един помощник.

И преподавателите, и помощниците бяха служители от различни звена на библиотеката, с познания и интереси в аспектите на предложената програма. При откриването на курса всеки участник получи папка с документацията на курса - програма, входни и изходни анкети, учебни и илюстративни материали по темите на курса, речник с нови термини.

ТЕМИТЕ В ПРОГРАМАТА

Курсът бе разделен на три дни с по три учебни часа преди обед - от 9 до 12.

Тема на първия ден бе *"Как работи компютърът и какво трябва да знаем за него"* с лектор Радка Калчева.

Обучаваните бяха запознати с това що е компютърна система – компютър, монитор, периферия; как работи компютърът и какво представлява операционна система; офис пакетът – или как да пишем документи.

Като практически умения те усвояваха конкретни задачи: пускане и спиране на компютъра; как се прави „папка с документи“ и как се отварят и записват документи; създаване на документ на Word – основни понятия.

Тема на втория ден бе *"Интернет - как да търсим информация"* с лектор Даниела Канева.

Обучаваните получиха знания относно това какво е интернет и как работи; терминология на мрежата – браузър, чат, емотикони; що е Google или откъде да започнем; намиране, съхранение и отпечатване на информация.

Практическите умения бяха насочени към стартиране на уеб-браузъра и отваряне на сайта на Google; намиране на информация за БДЖ, ЕОН, ВИК, библиотеката; запис на информация на диск и отпечатване на документ.

Тема на третия ден бе *"Електронна поща и разговори през интернет"* с лектор Огнян Антов.

Обучаваните бяха въведени в това що е и как работи електронната поща; каква е необходимата подготовка за регистрация на поща или скайп; що е скайп, стартиране на скайп, видео разговори; обмен на снимки и други файлове и документи през интернет.

Практическите умения се концентрираха върху създаване на пощенска кутия в АБВ.бг (по желание – и в други пощи); работа със скайп; обмен на снимки; сваляне на снимки от цифров апарат, запис на флаш-памет.

ТЕХНОЛОГИЯ НА КУРСА

Всеки един учебен ден протече със стартираща лекторска част за терминологията и понятията на темата, запознаване и демонстрация на нейните принципи на функциониране. По всяка точка от програмата следваха конкретни практически задачи, като например: *създайте и форматирайте текст в Word по даден модел; намерете информация за даден проблем в интернет посредством търсачките; прегледайте прикачения файл, получен на вашата поща, и го препратете;* и т.н.

По всяка задача обучаваните биваха непрекъснато консултирани от помощниците и подпомагани с индивидуална работа. Задачите бяха ориентирани така, че да помогнат на членовете на групата да контактуват един с друг чрез преподаваните им технологии. В последната част от третия ден обучаваните трябваше да се справят с обобщителна задача, включваща умения от трите дни: намиране на текст в интернет, запазването му в текстов формат и изпращането му през новосъздадената лична електронна поща като прикачен файл.

За по-добра онагледеност бе осигурен проектор, чрез който на екран частта от темата се показваше за всички - както и резултатите от задачите. Помощните материали, с които бяха снабдени участниците, бяха от различен обучителен жанр: традиционни учебнически материали с термини и илюстрации, обучителни картони, на които предварително "да бъдат разиграни" етапите от бъдещата работа, теоретични статии тип вестнически каре, речникови листи с попълнени полета или с възможност за попълване.

Предвид различното начално ниво на участниците в немалка част от курса работата бе предимно индивидуална - от правилно държане на мишка през смяна на клавиатурни подредби до работа с папки и файлове. Въпреки това заложената програма и планове за нейното изпълнение успяваха в края на всеки ден, а и на целия практически курс, да постигнат общо ниво на резултатите.

Бе отчетена и гъвкавостта на организираната учебна програма, възможностите да дава повече свобода за самостоятелна работа на обучаваните (при намаляване броя на помощниците) и по-висока ефективност на индивидуалния подход (при увеличаване).

ПРОФИЛ НА УЧАСТНИЦИТЕ - АНКЕТИ

За по-добра "обратна връзка" и желание за подобряване на работата си при бъдещи практически курсове организаторите бяха подготвили входни и изходни анкети.

Профилът на участниците - възрастни хора група 60+ - по показател *образование* бе следният: шестима с висше образование, един с основно, останалите със средно специално. Почти всички у дома разполагаха със или имаха достъп до компютър, повечето с интернет връзка.

По *предварителни знания и мотивация* се получи следната картина: равен брой участници маркираха, че нямат "никакви" компютърни и информационни познания или че те са "слаби, с чужда помощ", или че само са наблюдавали, без да се престрашат да опитат. Единици определят знанията си в предмета на курса като "случайни", "умения само в едно" или "справям се трудно". Всеки имаше възможност да открие своя си *приоритет* сред темите на обучение.

Какво се получи след курса, как изходните анкети кореспондираха с входните?

Повечето категорично потвърждават, че обучението "оправда моите очаквания", че "качеството беше високо" и "лекторите от библиотеката са се справили много добре." В свободен

текст всеки бе поканен да изрази становище, реакция, оценка, като и тук задоволството бе силно застъпено. В детайлите на анкетата имаше и точки относно това, коя част от темите на обучението е представлявала по-голяма трудност конкретно за всеки - фактът, че всеки е посочил твърд отговор за себе си, подсказва, че обучаваните са добили ориентация в непознатата сфера.

В анкетните графи за самопреценка трябва да отбележим, че голямо число участници - цели пет отговора - на въпроса "как преценяват сега" своите умения са дали отговор: "добих самочувствие". Четири преценяват, че са "получени полезни знания", два отговора се оценяват като "оптимисти", а още толкова като "иска ми се да бъда оптимист"; един е определил новите си знания като "трайни".

Сборът от отговорите надхвърля сто процента, тъй като анкетираните са отбелязвали повече от един отговор.

ПРОФИЛ НА УЧАСТНИЦИТЕ - ОТЗИВИ

Всеки един от обучаваните получи на свое име "Свиделство за завършен практически курс", сертификат на библиотеката.

Участниците в практическия курс зададоха своите въпроси и изразиха своето мнение за обучението. Повечето изразиха съжаление за приключването му. Попитаха за и пожелаха продължение на курса - на ново, затвърждаващо наученото, ниво. Интересуваха се за курсове с нови групи, за да ги препоръчат на свои познати, отговарящи на критериите за възрастов и социален профил на курса.

От своя страна библиотеката се ангажира и раздаде ваучери за безплатно ползване на интернет в своя Информационен център. Там участниците могат да продължат и да практикуват своите нови умения и знания, получавайки съдействие и подкрепа от специалистите в центъра.

След обработка на анкетните данни и обобщителни дейности на всички участници бяха пратени електронни писма със снимки от обучителния семинар и с линкове към страницата на проекта "Обучение през целия живот".